

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ В ГАЛУЗІ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА

Сайко Л.Ю., ст. викладач кафедри права

Питання гармонізації національного законодавства з міжнародним правом не нове для нашої країни. Ще до проголошення незалежності Україна як одна з держав – засновниць та активний член ООН стала стороною понад 150 багатосторонніх договорів (конвенцій), укладених у рамках цієї організації. Але особливо актуальними проблемами поглиблення реформаційних процесів, подальшого вдосконалення законодавства і проведення його у відповідність із міжнародно-правовими актами стали після підписання 14 червня 1994 р. Угоди про партнерство і співробітництво між Україною та Європейськими Співтовариствами та їх державами – членами.

В Спільній стратегії Європейського Союзу (ЄС) щодо України, схваленій Європейською Радою 11 грудня 1999р., серед основних цілей визначено підтримку зміцнення співпраці між ЄС та Україною в контексті розширення ЄС. А гармонізація законодавства України з правом ЄС є однією з найважливіших умов поглиблення співтовариства і поступового переходу до наступних стадій інтеграції, включаючи асоційоване та повне членство України в Євросоюзі. Кожний ступінь інтеграції передбачає різний рівень інтенсивності зближення законодавства країн – учасниць цього процесу. Більше того, як свідчить практика відносин ЄС з іншими країнами, певні кроки на шляху до зближення законодавства сторін передбачається і на передінтеграційному етапі. У цьому зв'язку актуальною для України залишається проблема обізнаності щодо способів гармонізації національного законодавства, які застосовуються в рамках ЄС та у відносинах ЄС з іншими країнами.

А тому й зусилля України щодо гармонізації законодавства, в тому числі екологічного, з доробком співдружності знаходить гарячу підтримку з боку ЄС та його окремих інституцій. Адаптація законодавства України до законодавства Євросоюзу розглядається нашою державою як поетапне прийняття та впровадження нормативно – правових актів України, розроблених з урахуванням законодавства Європейського Союзу.

Державна політика України щодо адаптації законодавства формується як складова частина правової реформи в Україні та

спрямовується на забезпечення єдиних підходів до нормотворення, обов'язкового врахування вимог законодавства ЄС при підготовці кваліфікованих спеціалістів, створення належних умов для технічного, фінансового, науково – освітнього забезпечення процесу адаптації законодавства.

Останніми роками в Україні прийнято чимало нормативно – правових актів з питань адаптації законодавства України до права ЄС. Так, наприклад, Указом Президента України від 14 вересня 2000р. схвалено Програму інтеграції України до Європейського Союзу, якою визначено шляхи і темпи реалізації окремих пріоритетів на шляху наближення України до ЄС. Одним із таких пріоритетів в державній політиці та предметом підвищеної уваги громадськості визнано спітвовариство у галузі охорони навколишнього природного середовища, це обумовлено не лише наслідками аварії на ЧАЕС, а й загальним негативним станом довкілля в Україні.

Але проблема трансформації та імплементації норм європейського права у національне законодавство не може вирішуватися спорадично, шляхом проведення окремих компаній. Скажімо, у Польщі аналіз відповідності національного законодавства до законодавства ЄС викладений у 34 томах, а Національною програмою пристосування правового порядку Словаччини до права ЄС відслідковується 11000 норм, а передбачається імплементувати близько 26000 правових норм ЄС.

Зусилля України щодо адаптації екологічного законодавства до права навколишнього середовища ЄС останніми роками зумовили перегляд ряду підходів до правового регулювання охорони довкілля та раціонального природокористування, зокрема до організації моніторингу, стандартизації, оцінки впливу на навколишнє природне середовище, організації екологічного аудиту, екологічного страхування. Внесено чимало інших змін до законодавства України з урахуванням поглядів наближених до європейських стандартів. Загалом повинно бути впроваджено понад 200 Екологічних директив різної складності без жодних зауважень щодо їх змісту.

Але Україна повинна не лише “впорядкувати” чинне екологічне законодавство, а й гарантувати його впровадження та дотримання на практиці. А цей процес є виснажливим та потребує багато коштів.